

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: Факултет по славянски филологии

Специалност: (код и наименование)

СЛ	И	Ф	0	5	0	1	2	5
----	---	---	---	---	---	---	---	---

Български език и литература и история

Бакалавърска програма: (код и наименование)

СЛ	И	Ф	0	5	0	1	2	5	
----	---	---	---	---	---	---	---	---	--

.....

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

П	0	0	1
---	---	---	---

Наименование: Хоспитиране

Преподавател: доц. д-р Наталия Христова, доц. д-р Деспина

Василева, гл. ас. д-р Евелина Миланова, гл. ас. д-р Мая Падешка

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	
	Семинарни упражнения	
	Практически упражнения (хоспитиране)	30 ч.
Обща аудиторна заетост		30
Извънаудиторна заетост	Реферат	
	Доклад/Презентация	
	Научно есе	
	Курсов учебен проект	
	Учебна екскурзия	
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	
Обща извънаудиторна заетост		
ОБЩА ЗАЕТОСТ		30 ч.
Кредити аудиторна заетост		2

Кредити извънаудиторна заетост	
ОБЩО ЕКСТ	2

№	Формиране на оценката по дисциплината ¹	% от оценката
1.	Участие в тематични дискусии в часовете	50 %
2.	Портфолио/критически анализ и коментар на наблюдавани уроци	50 %

Анотация на учебната дисциплина:

Хоспитирането е първият етап от педагогическата практика на студентите, придобиващи професионална квалификация „учител по български език и литература”. Реализира се като наблюдение и анализ на педагогически ситуации, уроци и други организационни форми в училища, осъществявано под непосредственото ръководство на преподавател от висшето училище.

Хоспитирането има за цел да запознае студентите с основни практико-приложни аспекти на обучението по български език и литература в средното училище. Наблюдават се и се анализират различни по функции уроци в прогимназиална и в гимназиална степен. По време на хоспитирането у студентите се формират умения за критическа рефлексия спрямо наблюдаваните уроци, като се операционализират знанията, усвоени в лекционните курсове по методика на обучението по български език и литература, педагогика, психология, ИКТОРДС, компетентностен подход и иновации в образованието и приобщаващо образование.

Предварителни изисквания:

няма

Очаквани резултати:

Студентите, които се подготвят за учители по български език и литература в средните училища, получават първоначална представа за същността, структурата и функциите на образователния процес по български език и литература в средното училище, овладяват умения за методически анализ на типове уроци.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1	Наблюдение, анализ, критичен методически коментар на	3 ч.

¹ В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

	структурата на урока по литература.	
2	Наблюдение, анализ, критичен методически коментар на отношенията и взаимодействията между субектите на образователния процес.	3 ч.
3	Урокът по литература – същност и видове.	2 ч.
4	Форми на организация на обучението по литература	2 ч.
5	Учебни методи и похвати в часа по литература	2 ч.
6	Учебният процес по български език – същност. Участници в учебния процес.	2 ч.
7	Учебници и учебни помагала в обучението по български език.	2 ч.
8	Урокът по български език – същност; видове.	3 ч.
9	Цели на обучението по български език.	2 ч.
10	Учебни методи и похвати в часа по български език.	2 ч.
11	Форми на педагогическо взаимодействие в часа по български език.	3 ч.
12	Ход на урока по български език. Основни урочни звена.	2 ч.
13	Методически анализ на наблюдаван урок по български език.	2 ч.

БИБЛИОГРАФИЯ

Андреев, М. Процесът на обучението. Дидактика. С., Университетско издателство „Св. Климент Охридски“.

Ангелова, Т. Методика на обучението по български език. Съвременни проблеми. С., СЕМА РИ, 2005.

Аренд, Х. Човешката ситуация. С.: Критика и хуманизъм, 1997.

Барт, Р. Смъртта на Автора. <http://www.litclub.com/library/kritika/bart/dead.html> (2003)

Барт, Р. Подготовката на романа. С.: ЛИК, 2006.

Бубер, М. Аз и ти. Задушевният разговор. Божието затъмнение. Варна: СТЕНО, 1992.

Василева, Д. Политики и практики на гражданското образование в обучението по български език. Софи-Р, С., 2012.

Василева, Д. Развиване на когнитивни и метакогнитивни умения за четене в обучението по български език. Авлига, С., 2021.

Василева, Д. Conversations about Reading (Analysis of Data from Interviews with Students) - Български език и литература, бр. 6s, 2023 г.

Василева, Д. Нагласи на ученици и студенти за използване на аудиокниги (Проучване) - Български език и литература, бр. 6s, 2024 г.

Василева, Д. Проблемно ориентирано обучение като възможност за развиване на критическо мислене на учениците. – Професионално образование, бр. 4, 2024 г.

Василева, Д. Гражданска компетентност в дигитална медийна среда чрез обучението по български език. Полис, С., 2025.

Гадамер, Х.-Г. Текст и интерпретация. – Литературата, 1994, № 1, 23–49.

- Гадамер, Х.-Г. Истина и метод. Плевен: ЕА, 1997.
- Герджикова, М. и др. (съставители) Езикът и литературата. Методически парадигми и образователни политики. С., Фондация „Млада България”, 2005.
- Гюрова, В. и др. Интерактивността в учебния процес. С., Агенция ЕВРОПРЕС, 2006.
- Дамянова, А. Диалогът в литературнообразователния дискурс в средното училище. С., СЕМА РИ, 2002.
- Дамянова, А. Херменевтика, деконструкция, конструктивизъм в образованието по литература в средното училище. С.: УИ „Св. Климент Охридски“, 2012.
- Дерида, Ж. Писмеността и различието. С.: Наука и изкуство, 1998.
- Дерида, Ж. Тази странна институция, наречена литература. Интервю с Жак Дерида. – Литературата, 2002, № 16, 7–25.
- Димчев, К. Обучението по български език като система. С., Сиела, 1998.
- Димчев, К. Основи на методиката на обучението по български език. С., Университетско издателство „СУ „Св. Климент Охридски“, 2010.
- Еко, У. Интерпретация и свръхинтерпретация. С.: Наука и изкуство, 1997.
- Йовева, Р. Методика на литературното образование. Шумен: Еп. Константин Преславски, 2000.
- Ман, П. де. Алегории на четенето. С.: Критика и хуманизъм, 2000.
- Миланова, Е. Развиване на функционалната грамотност на учениците чрез обучението по български език. Сиела Норма АД. София, 2019.
- Миланова, Е. Взаимодействие между езиковите дисциплини в средното училище с цел подобряване уменията на учениците по четене - В: сп. „Български език и литература“, кн.6s, 2024 г.
- Миланова, Е. Читателски навици и отношение към четенето на българските ученици в Р България и в чужбина (Анализ на данни от анкетно проучване) - В: сп. „Български език и литература“, кн.6s, 2024 г.
- Нелсон, Л. Сократовият метод. С.: Любомъдрие, 1993.
- Падешка, М. Наративът в образователния процес по български език. Булвест 2000, 2014.
- Парът, Дж. Нови роли, нови цели: преразглеждане на образователната парадигма. – Критическо мислене, 2003, № 2, 28–34.
- Петров, А. Дискурсният анализ в обучението по български език (5. – 8. клас). С., Булвест 2000, 2000.
- Петров, А. Овладяване на дискурсни техники чрез обучението по български език. С., Булвест 2000, 2002 г.
- Петров, А. Проблеми на комуникативно ориентираното обучението по български език. С., Булвест 2000, 2012 г.
- Петров, А. Четене на учебно-образователни текстове на занятията по български език в средното училище (Методологични и технологични аспекти) - Български език и литература, бр. 6s, 2023 г.
- Петров, А. Какво, колко и как чете българският ученик (у нас и по света)? (Анализ на данни от анкетно проучване) - Български език и литература, бр. 6s, 2024 г.
- Пиаже, Ж. Психология интелекта. – Във: Избрание психологически трудове. Москва, 1992, 7–181.
- Платон. Федон. – Във: Диалози. Т. 2. С., 1982, 337–418.
- Платон. Федър. – Във: Диалози. Т. 2. С., 1982, 489–560.

Радкова, А. Методът в методиката. – ВЪВ: Езикът и литературата: методически парадигми и образователни политики. С., 2005, 117–122.

Рикъор, П. Теория на интерпретацията: нарастващият смисъл. – Бюлетин на Съюза на българските писатели, 1988, № 5, 79–116, № 6, 92–131.

Рикъор, П. Какво е текстът? – Литературата, 1994, № 1, 50–73.

Рикъор, П. От текста към действието. С.: Наука и изкуство, 2000.

Темпъл, Ч., К. Мередит, Дж. Стийл. Как учим: изложение на основните принципи. С.: ЕТО, 2001.

Тодоров, Хр. Херменевтиката е... – Литературата. 1994, № 1, 96–105.

Училище за утрешния ден. Резултати от участието на България в Програмата за международно оценяване на учениците – PISA 2009. С.: ЦКОКО, 2010.

Христова, Н. Защо (не) четем литературни текстове?, сп. *Български език и литература*, бр. 6s, 2023, с. 50-58.
<https://azbuki.bg/uncategorized/zashho-ne-chetem-literaturni-tekstove/>

Христова, Н. За тежобата от четенето и ученето на литература, *Български език и литература*, брой:5s, 2022, стр.:40-47,
<https://azbuki.bg/uncategorized/za-tegobata-ot-cheteneto-i-ucheneto-na-literatura/>

Христова, Н. „Правата на читателя“ в образованието по литература и ученическият читателски блог, *Български език и литература*, брой:1, 2024
<https://azbuki.bg/uncategorized/pravata-na-chitatelya-v-obrazovanieto-po-literatura-i-uchenicheskiyat-chitatelski-blog/>

Христова–Пеева, Н. Литературното писане в училище. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2012.

Фуко, М. Археология на знанието. С.: Наука и изкуство, 1996.

Дата: 20.06.2025г.

Съставил:

доц. д-р Деспина Василева
 доц. д-р Наталия Христова
 гл. ас. д-р Евелина Миланова
 гл. ас. д-р Мая Падешка

Учебната програма е приета с протокол № 7 на ФС на ФСлФ от 8.07.2025 г.